

GUIA PRÀCTICA | Març 2026

Guia pràctica sobre l'abordatge de la HTA en la farmàcia comunitària

Grup d'autors

Montserrat Iracheta Todó, Mènci Benítez Camps, Mar Serrat
Costa, Guillermo Bagaria de Casanova, Joan Torras Borrell

Coordinadors

Montserrat Iracheta Todó, Joan Torras Borrell

Societat Catalana
d'Hipertensió Arterial i Risc Vascular

ATENCIÓ FARMACÈUTICA. CONSIDERACIONS GENERALS

Objectiu: Proveir responsablement de la farmacoteràpia per obtenir resultats que millorin la qualitat de vida del pacient

Atenció farmacèutica:

participació activa dels farmacèutics en la millora de la qualitat de vida de les persones en col·laboració amb la resta de professionals sanitaris, per una atenció més segura, coordinada i eficaç.

1. Establir relació de confiança amb els pacients.
2. Garantir el pacte farmacoterapèutic individualitzat.
3. Protecció de les dades dels pacient.

L'atenció farmacèutica pot millorar els resultats de salut contribuint en una sèrie de necessitats del pacient i del tractament de la HTA:

Formar sanitariament aprofitant l'accessibilitat i confiança, de vegades superior a metges/ses i infermers/es.

Augmentar l'adherència als medicaments, a estils de vida saludables i reforçant els missatges de salut.

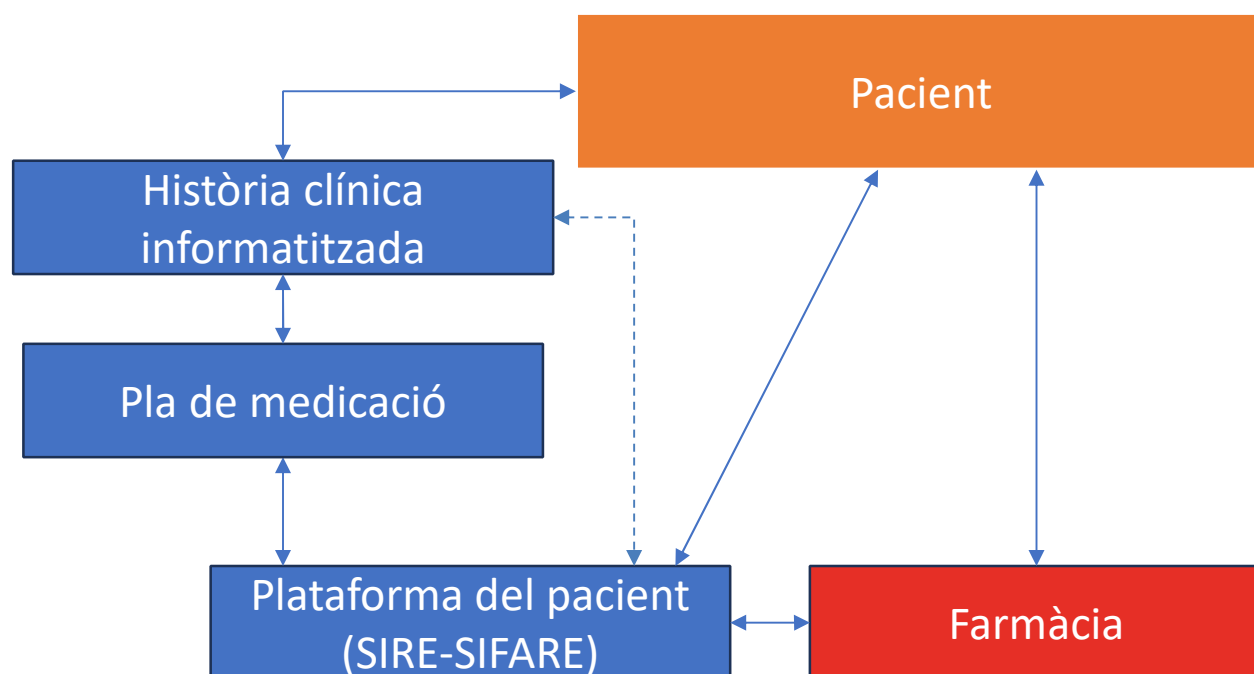
Revisar l'ús del medicament, prevenir problemes relacionats amb els medicaments (PRM)

Coordinar-se amb altres professionals sanitaris: realitzar mesures de la PA, optimitzar el tractament i millorar la col·laboració entre serveis

AVANTATGES I INCONVENIENTS

Avantatges	Inconvenients
<ul style="list-style-type: none">- Accessibilitat- Confiança- Incidència en l'estil de vida.- Mesura de l'adherència.- Possibilitats de realització d'AMPA i MAPA.- Possibilitats de formació continuada adaptada en HTA.	<ul style="list-style-type: none">- Falta d'accés a la històrica clínica.- Comunicació parcial amb el CAP.- Desconfiança entre professionals (equip sanitari-farmacèutic).- Variabilitat en els coneixements sobre HTA.

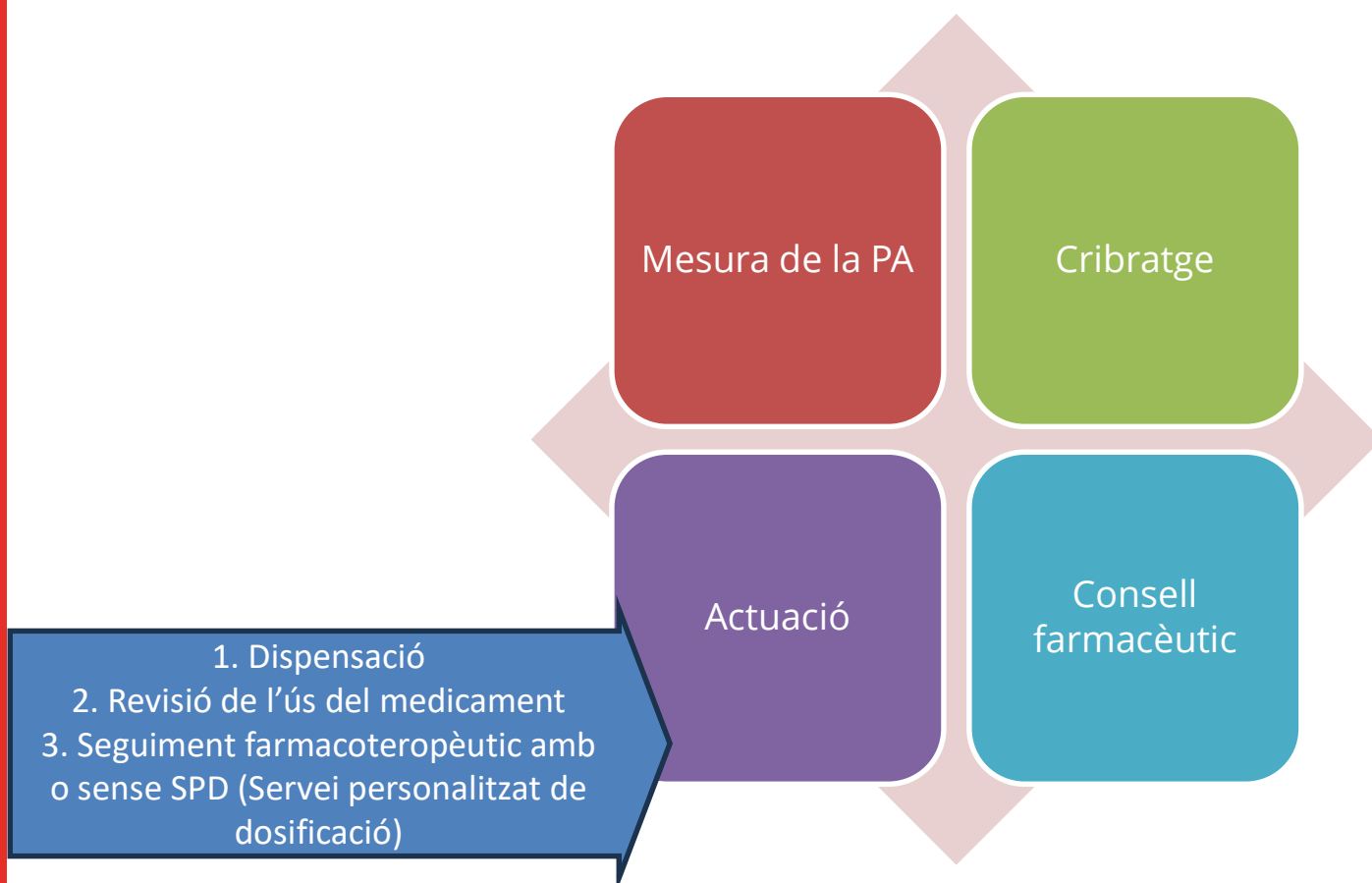
INTERACCIÓ PACIENT-FARMÀCIA-SISTEMA SANITARI

EVIDÈNCIA EN LA MESURA DE LA PA A LA FARMÀCIA COMUNITÀRIA

- Pocs estudis de mostres petites amb elevada heterogeneïtat comparen les mesures de farmàcia amb les de la consulta o MAPA/AMPA.
- El punt de tall de normalitat seria $PA \geq 135$ i/o 85 mmHg, el mateix corresponent al punt de tall per a les mesures del període vigília de MAPA o a l'AMPA.
- La mesura de la PA a la farmàcia pot ser útil per al cribratge, però hi ha disparitat en la seva utilització per a altres indicacions.
- Les guies europees actuals indiquen que podria ser d'utilitat en el seguiment a falta d'AMPA o MAPA. No es contempla el diagnòstic d'HTA en la farmàcia.

PASSOS PER A L'ABORADATGE EN HTA DES DE LA FARMÀCIA COMUNITÀRIA

MESURA DE LA PRESSIÓ ARTERIAL

- Cal realitzar-se en una **Zona d'Atenció Personalitzada (ZAP)**
- Persona en repòs
- Cames sense encreuar
- Esquena recta recolzada al respatllet.
- Buidar la bufeta abans de la mesura.
- Braçal ben posat i de mida adequada (comprovar perímetre cm)
- Braç alçada del cor.

Evitar prendre la pressió arterial: després de fer exercici físic intens, o en situacions d'estrès. En cas d'haver menjat, fumant, begut alcohol o cafè esperar 1 hora abans de prendre la mesura.

AVANTATGES I INCONVENIENTS DE LA MESURA AÏLLADA DE LA PA A LA FARMÀCIA COMUNITÀRIA (MAFC)

Avantatges	Inconvenients
<ul style="list-style-type: none">- Accessibilitat.- Comoditat.- Estalvi de temps i costos pel sistema sanitari.- Determinació possible a diferents hores del dia- Útil en el cribratge de la HTA- Ajuda en el seguiment de pacients tractats.- Pot disminuir l'efecte de bata blanca.- Possible alternativa si AMPA i/o MAPA no són viables.	<ul style="list-style-type: none">- Possible ús de dispositius no validats.- Mesures inadequades poden implicar males decisions clíniques.- Poca evidència de la seva utilització per al seguiment i el cribratge.- Actualment no hi ha evidència per al diagnòstic.- Falta de criteris de derivació.

CRIBRATGE DE LA HTA

- Cal mesurar i registrar les xifres de pressió arterial a totes les persones sense història prèvia d'HTA

Cribratge de la PA (recomanacions PAPPS)	
Fins als 14 anys	Almenys un cop a la vida
15-40 anys	Cada 5 anys
≥40 anys	Cada any
Amb FRCV	Cada any

ACTUACIÓ EN FUNCIÓ DE LA PA A LA FARMÀCIA COMUNITÀRIA

MAFC	No HTA coneguda	Amb HTA prèvia	FRCV o comorbilitats	Embaràs
PAS: 130-134 mmHg i/o PAD: 80-84 mmHg	Visita INF anual, AMPA-MAPA, MEV		Visita mèdica i INF segons FRCV 3m-1a, AMPA-MAPA, MEV	Recomanar visita mèdica AMPA-MAPA
PAS: 135-139 mmHg i/o PAD: 85-89 mmHg	Visita mèdica anual, AMPA-MAPA, MEV			Recomanar visita mèdica o ginecologia, AMPA-MAPA per a la visita
PAS: 140-159 mmHg i/o PAD: 90-99 mmHg	Visita mèdica <3mesos, AMPA-MAPA, MEV		Visita mèdica <1mes, AMPA-MAPA, MEV	Urgències
PAS: 160-179 mmHg i/o PAD: 100-109 mmHg	Visita mèdica <1mes, AMPA-MAPA, MEV		Visita mèdica <15 dies, AMPA-MAPA, MEV	Urgències
PAS≥180 mmHg i/o PAD≥110 mmHg	Remetre a medicina si es comprova persistència de l'elevació als 15 minuts.			

MAFC	Sense símptomes	Símptomes (mareig, caigudes, síncope...)
PAS<90 mmHg i/o PAD <60 mmHg	Valorar si cal derivar en <3mesos	Recomanar visita a urgències/CAP

CONSELL FARMACÈUTIC

Recomanació canvis en l'estil de vida:

- Reducció del Na⁺/sal en la dieta.
- Moderació en el consum d'alcohol.
- Dieta mediterrània.
- Moderació del consum de cafè.
- Moderació begudes carbonatades i amb sucre.
- Control pes.
- Exercici físic de forma regular.
- Control hàbit tabàquic.

Recomanació de tensiòmetres validats i calibrats:

- Llistat disponible a: <https://www.stridebp.org/>
- Recordar necessitat de revisió dels aparells cada 1-2 anys segons fitxa tècnica.

Suport a la mesura de la PA:

- MAFC
- AMPA.
- MAPA.

QUÈ ES POT FER I QUÈ NO DES DE LA FARMÀCIA COMUNITÀRIA

Es pot fer	No es pot fer
<ul style="list-style-type: none">- Possibilitat de cribratge.- Ajudar en el seguiment.- Mesura periòdica de la PA en oficina.- Explicar AMPA.- Fer MAPA.- Informar i acompanyar en els estils de vida.- Informar i aclarir dubtes sobre medicació.- Informar i avaluar possibles efectes adversos de la medicació i possibles interaccions.- Seguiment de l'adherència al tractament.- Informar i assessorar sobre com fer una mesura correcta, incloent la necessitat d'aparells validats.	<ul style="list-style-type: none">- Diagnòstic HTA.- Inici de tractament farmacològic.- Fer canvis de medicació.- Valorar AMPA i MAPA (establir diagnòstics).

PLATAFORMES D'AJUDA AL FARMACÈUTIC COMUNITARI

- Eina digital del CCFC (Consell de Col·legis de Farmacèutics de Catalunya).
- Permet registrar MAFC i AMPA.
- Registre accessible a totes les farmàcies de Catalunya.
- Formació i acreditació prèvia necessària.
- Disponible a <https://www.cofb.org>

- Eina digital de SEFAC (Sociedad Española de Farmacia Familiar Clínica y Comunitaria).
- Permet registrar MAFC, AMPA i MAPA.
- Formació i acreditació prèvia necessària.
- Disponible a <https://www.sefac.org>

GLOSSARI

AMPA: Automesura de la pressió arterial; CAP: centre d'atenció primària; FC: farmàcia comunitària; FRCV: Factors de risc cardiovascular; HTA: hipertensió arterial; INF: Infermeria; MAFC: mesura aïllada en la farmàcia comunitària; MAPA: Monitoratge ambulatori de la pressió arterial; MEV: modificacions de l'estil de vida; PA: pressió arterial; PAS: pressió arterial sistòlica; PAD: pressió arterial diastòlica; SIFARE: Sistema d'informació farmacèutica de recepta electrònica; SIRE: Sistema integral de recepta electrònica; ZAP: Zona d'atenció personalitzada.

BIBLIOGRAFIA

1. Alós M, Álvarez de Toledo F, Ausejo M, Baena I, Bonal J, Caelles N, et al. Documento de Consenso de Foro de Atención Farmacéutico, 2008. Disponible a: https://www.farmaceuticos.com/wp-content/uploads/2021/02/FORO_At_farma.pdf
2. Hepler CD, Strand LM. Opportunities and responsibilities in pharmaceutical care. *Am J Hosp Pharm.* 1990 Mar;47(3):533-43. PMID: 2316538.
3. Leeson P. Prescripción personalizada de ejercicio en la prevención y tratamiento de la hipertensión arterial: un documento de consenso de la Asociación Europea de Cardiología Preventiva (EAPC) y el Consejo de Hipertensión del ESC. *Eur J Prev Cardiol.* 2022 Feb 19; 29(1):205-215. doi: 10.1093/eurjpc/zwaa141. PMID: 33758927.
4. Albasri A, O'Sullivan JW, Roberts NW, Prinjha S, McManus RJ, Sheppard JP. A comparison of blood pressure in community pharmacies with ambulatory, home and general practitioner office readings: systematic review and meta-analysis. *J Hypertens.* 2017 Oct;35(10):1919-1928. doi: 10.1097/HJH.0000000000001443. PMID: 28594707; PMCID: PMC5585128.
5. Waszyk-Nowaczyk M, Jasińska-Stroschein M, Dymek J, Drozd M, Sierpniowska O, Stankiewicz A, et al. The Critical Role of Community Pharmacists in Blood Pressure Monitoring. *Med Sci Monit.* 2024 Aug 15;30:e944657. doi: 10.12659/MSM.944657. PMID: 39143725; PMCID: PMC11334671.
6. Jones DW, Ferdinand KC, Taler SJ, Johnson HM, Shimbo D, Abdalla M, et al. 2025 AHA/ACC/AANP/AAPA/ABC/ACCP/ACPM/AGS/AMA/ASPC/NMA/PCNA/SGIM Guideline for the Prevention, Detection, Evaluation and Management of High Blood Pressure in Adults: A Report of the American College of Cardiology/American Heart Association Joint Committee on Clinical Practice Guidelines. *Hypertension.* 2025 Oct;82(10):e212-e316. doi: 10.1161/HYP.0000000000000249. Epub 2025 Aug 14. Erratum in: *Hypertension.* 2025 Dec;82(12):e350. doi: 10.1161/HYP.0000000000000257. PMID: 40811516.
7. Mancia G, Kreutz R, Brunström M, Burnier M, Grassi G, Januszewicz A, et al. 2023 ESH Guidelines for the management of arterial hypertension The Task Force for the management of arterial hypertension of the European Society of Hypertension: Endorsed by the International Society of Hypertension (ISH) and the European Renal Association (ERA). *J Hypertens.* 2023 Dec 1;41(12):1874-2071. doi: 10.1097/HJH.00000000000003480. Epub 2023 Sep 26. Erratum in: *J Hypertens.* 2024 Jan 1;42(1):194. doi: 10.1097/HJH.00000000000003621. PMID: 37345492.
8. McEvoy JW, McCarthy CP, Bruno RM, Brouwers S, Canavan MD, Ceconi C, et al. 2024 ESC Guidelines for the management of elevated blood pressure and hypertension. *Eur Heart J.* 2024 Oct 7;45(38):3912-4018. doi: 10.1093/eurheartj/ehae178. Erratum in: *Eur Heart J.* 2025 Apr 7;46(14):1300. doi: 10.1093/eurheartj/ehaf031. Erratum in: *Eur Heart J.* 2025 Dec 1;46(45):4949. doi: 10.1093/eurheartj/ehaf659. PMID: 39210715.
9. Stergiou GS, Kyriakoulis KG, Kollias A. Pharmacy blood pressure: a common, useful, and neglected out of office blood pressure measurement method. *J Hypertens.* 2017;35(10):1948-1949. doi: 10.1097/HJH.0000000000001466. PMID: 28858194.
10. Stergiou GS, Palatini P, Parati G, O'Brien E, Januszewicz A, Lurbe E, et al. 2021 European Society of Hypertension practice guidelines for office and out-of-office blood pressure measurement. *J Hypertens.* 2021;39(7):1293-1302.
11. Goupil R, Tsuyuki RT, Santesso N, Terenzi KA, Habert J, Cheng G, et al. Hypertension Canada guideline for the diagnosis and treatment of hypertension in adults in primary care. *CMAJ.* 2025 May 25;197(20):E549-E564. doi: 10.1503/cmaj.241770. PMID: 40419299; PMCID: PMC12150426.
12. Gysel SC, Lee TA, Poulter N, Tsuyuki RT. Community pharmacy-based hypertension screening: May Measurement Month 2023 in 3 Canadian provinces. *Can Pharm J (Ott).* 2025 Jan 24;158(2):77-80. doi: 10.1177/17151635241310878. PMID: 39866683; PMCID: PMC11760065.
13. Federación Internacional de Farmacéuticos (FIP). Declaración política de la FIP: Atención Farmacéutica Centrada en las personas. FIP; 2025.
14. Penín O, Villasuso B, Domenech M, Moyá A, Torras J, Peña M J, et al. Guía para el abordaje de la hipertensión por el farmacéutico comunitario en el ámbito de la atención primaria: documento de consenso multidisciplinar. Madrid: SEFAC; 2022.
15. Albaladejo Blanco C, Bagaria de Casanova G, Beato Fernández P, Benítez Camps M, Cecilia Salgueiro M, De la Figuera Von Wichmann M, et al. Guia per l'abordatge de la Hipertensió arterial a la farmàcia comunitària. Consell de col·legis de farmacèutics de Catalunya; 2023.
16. Orozco-Beltrán D, Brotons-Cuixart C, Banegas JR, Gil-Guillen VF, Cebrián-Cuenca AM, Martín-Rioboó E, et al. Recomendaciones preventivas vasculares. Actualización PAPPS 2024 [Cardiovascular preventive recommendations. PAPPS 2024 thematic updates]. *Aten Primaria.* 2024 Nov;56 Suppl 1(Suppl 1):103123. Spanish. doi: 10.1016/j.aprim.2024.103123. PMID: 39613355; PMCID: PMC11705607.